

D 16

1 Inledning

Auktoriserade revisorn A-son har varit föremål för Revisorsnämndens (RN) systematiska och uppsökande tillsyn (SUT). RN har inom ramen för SUT-ärendet granskat A-sons arbete i fyra aktiebolag och har sedan, mot bakgrund av de omständigheter som har framkommit vid handläggningen av SUT-ärendet, funnit skäl att öppna detta disciplinärende. I detta beslut behandlas A-sons revision avseende räkenskapsåret 2013 för ett av dessa bolag. Bolaget omsatte 756,7 mnkr och hade vid utgången av räkenskapsåret en balansomslutning som redovisades med 245,8 mnkr.

2 Tidpunkt för upprättande av revisionsdokumentation

A-son avgav sin revisionsberättelse för räkenskapsåret 2013 den 10 april 2014. Av den dokumentation som han har skickat in till RN framgår att de flesta arbetsprogrammen, utvisande vilka granskningsåtgärder som utfördes, vilka iakttagelser som gjordes och vilka slutsatser som drogs vid revisionen, färdigställdes under november månad 2014.

A-son har i yttrande till RN uppgett följande.

Han har varit revisor i bolaget sedan år 2008 och han var därför förtrogen med dess redovisning och organisation. Bokslutsgranskningen avseende räkenskapsåret 2013 utfördes i februari 2014. Dessvärre drabbades det kontor där han var verksam av plötslig personalbrist vid samma tidpunkt. Granskningen genomfördes på samma sätt som tidigare år men på grund av den nyss nämnda personalbristen och tidsbrist dokumenterades inte granskningen i byråns revisionsdataprogram vid tidpunkten för granskningens utförande. Hans bedömning var att de underlag från granskningen han hade skulle iordningställas och att de iakttagelser han och revisionsteamet hade gjort skulle dokumenteras så snart möjlighet gavs och senast efter avslutade semestrar. Granskningen, inklusive bedömningar och inhämtande av samtliga nödvändiga revisionsbevis, var slutförd innan revisionsberättelsen avgavs den 10 april 2014. Någon ytterligare granskning utfördes inte och inga revisionsbevis inhämtades efter det att revisionsberättelsen avgavs. Dokumentationen av granskningen i revisionsdataprogrammet utfördes i november 2014. All den dokumentation som skapades i revisionsdataprogrammet var baserad på de revisionsbevis som inhämtades och de bedömningar som gjordes i samband med den granskning som utfördes i februari 2014. Inga tillägg eller ändringar i dokumentationen har gjorts senare än i november 2014.

RN gör följande bedömning.

Enligt 24 § andra stycket revisorslagen (2001:883) ska dokumentationen för ett revisionsuppdrag ha färdigställts när revisionsberättelsen eller annat utlåtande avges. Vidare gäller enligt ISA 230 *Dokumentation av revisionen* p.7 att en revisor ska upprätta revisionsdokumentationen utan onödigt dröjsmål. Av tillämpningsanvisningarna till ISA 230 p. A 1 framgår dels att upprättande av tillräcklig och ändamålsenlig revisionsdokumentation i rätt tid förbättrar revisionens kvalitet och underlättar en effektiv genomgång och utvärdering av de revisionsbevis som har inhämtats och de slutsatser som har nåtts innan revisionsberättelsen färdigställs, dels att dokumentation som upprättas efter det att revisionsarbetet har utförts ofta är mindre korrekt än dokumentation som upprättas i samband med att arbetet utförs.

Enligt ISA 230 p. 14 ska revisorn samla revisionsdokumentationen i en revisionsakt och utan onödigt dröjsmål efter tidpunkten för revisionsberättelsens avgivande slutföra den administrativa processen med att sammanställa den slutliga dokumentationen för revisionsuppdraget. Tillämpningsanvisningarna till ISA 230 p. A 21, som hänvisar till tillämpningsanvisningarna i ISQC 1 p. A 54¹, anger en lämplig tidsgräns för sammanställningen av den slutliga dokumentationen för revisionsuppdraget till normalt senast 60 dagar efter datumet för revisionsberättelsen.

A-son färdigställde delar av sin revisionsdokumentation för byggbolaget sju månader efter det att han avgav sin revisionsberättelse. Som framgår ovan ska revisionsdokumentationen vara färdigställd senast när revisionsberättelsen avges. Att upprätta dokumentationen över utförd granskning så långt i efterhand som han gjorde innebär en risk att dokumentationen inte på ett korrekt och fullständigt sätt återspeglar den utförda granskningen och de överväganden och bedömningar som gjordes vid tidpunkten för granskningen. Mot bakgrund av att dröjsmålet att dokumentera omfattade bl.a. vilken granskning som hade utförts, vilka iakttagelser som hade gjorts och vilka slutsatser som hade dragits av granskningen, utgjorde de delar av granskningen som inte dokumenterades i rätt tid en inte obetydlig del av revisionen. Den förklaring som A-son har lämnat – att personal- och tidsbrist orsakat förseningen – innefattar inte godtagbara skäl för att färdigställa revisionsdokumentationen så långt efter det att revisionen avslutats som A-son har gjort. RN konstaterar sammanfattningsvis att A-son i väsentliga delar inte färdigställde sin revisionsdokumentation i enlighet med kraven i revisorslagen och ISA 230.

RN konstaterar också att A-son inte heller har slutfört den administrativa processen med att sammanställa dokumentationen i enlighet med kraven i ISA.

Genom sin underlåtenhet i båda dessa avseenden har han åsidosatt god revisionssed.

A-son har genom sina försummelser åsidosatt sina skyldigheter som revisor och han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Vad som läggs honom till last är allvarligt, särskilt med beaktande av det långa dröjsmålet med att färdigställa en inte obetydlig del av revisionsdokumentationen. Han ska därför meddelas varning.

¹ ISQC 1 – Kvalitetskontroll för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och närallgigande tjänster

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, kammarrättspresidenten Stefan Holgersson, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, f.d. avdelningschefen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist och auktoriserade revisorn Ola Wahlquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt stf. myndighetschefen Adam Diamant, avdelningsdirektören Maria Monthure samt revisionsdirektören Mathias Byström som har föredragit ärendet deltagit.